

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei közsegi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.**Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadóhivatal:**

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetésmény, nyilttér és egyéb felszólalás.

Egyes szám ára 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitors térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedvezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönbön minden hazai postahivatal, az előfizetés legezlszerűbben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Városi közgyűlés.

Hogy a városi képviselőtestületi közgyűlésről vezető helyen referálunk ez alkalommal, annak több oka van, de leginkább azért tesszük, mert olyan fontos tárgyak nyertek elintézését, melyek méltán megérdemlik, hogy néhány meggyezést fűzzünk hozzá, amnyival inkább, mert punk mult számában is bővebben foglalkozunk e helyen a város jövő évi — most már közgyűlés által is elfogadott — költségelőirányzatával.

A folyó hó 22-én megtartott közgyűlésen ugyanis különösen három momentum domborodott ki. Az egyik az, hogy a jövő évi költségelőirányzatot, mely adófizető polgáraink zsebéből a mai nehéz viszonyok között 9% pótdátóbbletet emel ki — rövid uton elfogadták, a másik, hogy a tisztviselők drágasági pótlékát megszavazták, a harmadik az, hogy a méhespusztai bérlőt — a város tulajdonát tevő birtok fejlesztését célzó kérelmével — elutasították.

Mindhárom mozzanat elég fontos e kis város életében, s kénytelenek vagyunk már itt konstatálni, hogy azok megítélésénél nem egészen helyes politika jutott érvényre.

A költségelőirányzat tárgyalásánál ugyanis kiváltképen azokat a nehézményeket tették szóvá, melyekről mi is megemlékeztünk mult alkalommal: A közrend és köztisztaság teljes hiányát és a világitás nyomoruságos voltát. Előbbiek lehető javítását megígérté a polgármester, az utóbbira nézve azonban egyszerűen megelégedtek azzal, hogy a világitás ellenőrzésével és a tapasztalt hibák javítására vonatkozó intézkedéssel a tanács megbizatik. Többet nem tehetünk — mondja a polgármester — mert költséggel jár. Hát mi ezt bölesen tudjuk, de ezzel nem

vagyunk meggyőzve, s fentartjuk, hogy az ivlámpákat és a lámpákat szaporítani kell, hogy ne szégyenkezzünk esténként mécsaink pislogása miatt.

A pium desideriumokkal tehát nem szabad beérnünk, hanem akkor, mikor sok másra telik, erre is jusson.

Szerintünk például legkevésbé volt szerencés időpont a tisztviselők drágasági pótlékára vonatkozó kérelem mostani előterjesztése. Mert akkor, mikor 43%-ról 52%-ra emelkedik a pótdátó, nem igen szívesen veszi a közönség olyan tétel megszavazását, melyről mindenki tudja, hogy abból áll elő a 9% pótdátóbblet.

Kétségtelen, hogy a mai nehéz viszonyok között a városi tisztviselők megélhetése nem könnyű, s egy város vezetésében fődolog az, hogy tisztviselői jól legyenek dotálva, mert a különböző panamáknak legtöbb helyen rendszerint az a kulforrása, hogy a tisztviselő utalva van mellékes keresetekre. Az ideális helyzet az volna, hogy minden tisztviselő anyagi és minden más tekintetben teljesen független legyen, hogy hivatását méltó módon önállóan, tárgyilagosan, megközelíthetetlenül tölthesse be. De hol lehet ezt Magyarországon találni?

A mikor azonban a nehéz helyzetről beszélünk, nem szabad elfeledkeznünk az adózó polgárokról sem, kiknek helyzete nem kevésbé nehéz. Mikor tehát a tisztviselők kérvényükben az ő nehéz megélhetésükre, az általános és mindig fokozódó nagy drágaságra hivatkoztak és a kérelmet erre basirozták, tullejték a célón, mert ez a helyzet a pótdátó kiizzadó polgárságra nézve is fennáll.

Másrészt a már sokszor hangoztatott szempontokból, s különösen azért, mert a felelősségteljes adminisztratív munkát végző tisztviselők-

nek, ha helyüket becsülettel akarják megállani, sohasem volna szabad anyagi gondokkal küzdeni, mert továbbá a mi városi tisztviselőinkben meg van a jóindulat, meg van az ambíció, hogy e város érdekében szorgalmasan dolgozzanak, méltányosnak tartjuk a drágasági pótlék újból való megszavazását.

De viszont, ha a 16000 koronából 9000 koronát erre megszavaztak, minden utat és módot fel kellene használni arra, hogy a város más helyen recompensáltassék.

Határozottan nem helyes politika például, hogy a város most némi apró-cseprő javításokkal akarja elütni a méhespusztai gazdaság karba hozatalát. Ilyen ügyekben többnyire az a kérdés, hogy ki mond valamit. Hát az egyik okos és tapasztalt városatya azt mondta, hogy e birtokot csak úgy szabad az új bérlőnek kiadni, ha az belterjes gazdaságot folytat. Ebben természetesen bent van a tejgazdaság is. Ugyan ki látott még jó tejgazdaságot jégverem vagy hűtőkamra nélkül? De jégveremre a városnak nincsen pénze, valamint új eselédlakásra sincs, mert most ugyanazon városatya elengedőnek tartja a meglevő eselédlakot, holott ezt az új törvény is szabályozza.

Bátran állíthatjuk, hogy a Méhespusztai gazdasági épületek nyomoruságosak, rondák, szűkek és hogy a képviselőtestület a bérlőt elutasította, ezzel két ezelt ért el, egyrészt megakadályozza a bérlőt a birtok kellő művelésében — a miből mégis csak a városnak is volna jelentős haszna — másrészt a toldozás-foldozással momentán fog valamit elérni, de aztán később kétszer annyit fog költeni egyszerre, holott lassanként szépen rendbe hozhatnák az egész birtokot. Kár tehát most fázni a később bizonyos jövedelmező beruházástól, s itt valóban érvé-

TÁRCZA.

A szobor mellett.

(Borméniszta László barátomnak.)

Ha most is kebelén ringatna az élet,
S szeszélyes játékát most is üzne véled:
Szomorún esetlenél-botlanul itt köztünk,
Hol mi egymás ellen háborogva küzdünk.

Küzdenél önszived lázadó tüzevel,
Mely magát neveli, de téged emészt el.
Sebeidre, miket társaidtól vennél,
Balzsamot tán rejtett tészkeden se lenél.

Csalfa remény szörnő elődbe virágát
S holnap minden szálát hervadozni látnád.
Vágyakozva nyulnál a gyönyör kelyhéhez
S keserüléd azt is, a mi benne édes.

Csüggedve borulnál egy kis sírhalomra,
Bús könyveid árja hiába omolna:
Képzelnéd, éreznéd, hogy életed kedve,
Minden drága kincse ott van eltemetve.

A haza sorsán is újra elborongnál,
Melyről hajdan esudás bújjal daloltál:
Volna min kesergni a honfi-kebelnek,
Bújját édesíti a komor jelennek.

Óh! bizonyjal jobb, hogy érez-alakban állsz itt,
S derültebb jövőnkre nyugalommal vársz itt;
Gyötrődéseinkben többé semmi részed,
Zaját, vívódását nem hallod, nem érzed.

Jobb kezéd sziveden tarthatod nyugodtan,
Kéz, kebel, szív, mind csak hideg érez ottan;
Ámde körülöttd zöld liget, virulat,
S kedves virágaid élő serge multat.

Árnyat nem vetnek rád — mért is azt kívánni?
Csillogó főváros büszke palotái;
Kegyedet, szeretet viraszt az emléknél,
Szinte tisztább, szentebb, mintha köztünk élneél.

S ha nem győze végkép az nyészet rajtad,
Mint egykor hirdette áhitatos ajkad:

Láthatlan szellemed bizomnyal itt örül,
Itt lebeg gyakorta érez-alakod körül.

Rimaszombat, 1908. június 19-én.

Lécay József

Egy szüret története.

1908. október hó 19-ét jelez fali naptárunk. Majd tévedésbe estem, mert azt hittem, hogy ma van „Erzsébet” napja és már előre tennem a fogam és köszörültem a torkom, hogy hol fogok a mai este valamelyik „Erzsébet”-es háznál egy bájos „Erzsébet” egészségére jól vaesorázni és koecezingatni. Hamar kiábrándultam azonban, mert rendes feketézó helyemen L. doctor ur vendégyszerető házánál felvilágosították, hogy e jeles és elterjedt névünnepp-nap november hó 19-ére esik. Ezzel is tehát úgy, mint sok mással előre elszámítottam magamat. No de se' baj, tudok én még ezért más időtöltést is keresni a mai estére.

Pár napig voltam távol Batyiból szabadságon. Ebből az utolsó két napom: szombat és vasárnap Miskolezra, L. főkapitány bátyám híres szüretére maradt.

E rövid, de kellemes szabadságom tegnap este járta utolsó óráit, felhasználtam tehát minden percét és csak a tegutolsó esteli 10 órai vonattal léptem át ismét a város határát. Mily esodálatos? Borsod szék-helyén, az Avassal szemközti szőlőhegy oldalán még esteli 6 órakor is gyönyörű idő volt és tiszta égből lebegett felettünk, addig Putnokon, a megye határán már erős, kíméletlen, metsző éjszaki szél fekiúdt neki vasúti kocsink vas oldalának. Városunkban pedig már a eson-tonok és velökön keresztül hatoló hideg orkán süvített és söpörte tisztára utozánkát. A többiről azonban hallgatok, mert már holnap megkezdődik a két napos országos vásár s megint lesz nálunk megszokott piszok elég: hagyom tehát azt az utazasepröknek.

Kipihenve a szüreti fáradoimat, reggel beültem irodámba, azután mint ilyenkor szokás, kezdtem a sürgős darabokon és morzsoltam estig oly kedvvel és hangulatban, mint szüret után érezni szokta magát az ember.

Hivatal után az esteli órákban pedig benéztem a szerkesztőségbe, hogy a távollétem alatt érkezett vidéki lapokat átnézzem abból a czélből, vajjon mi történt a hat nap alatt a szomszédos vármegyékben.

Bizony semmi újság és nagyon meglepett, hogy a bö áldásról és a gazdag szüretekről sehoman nem írnak egy betűt sem. Elhatároztam tehát, hogy e nagy mulasztást helyre fogom útni és én meg fogok emlékezni Bachus örömről annál is inkább, mert még tegnap nagy passzióval esavartam a prést, a miben nagyon régen volt részem.

A szerkesztőségben találtam lapunk fíradhatlan nagy munkását Rábely bácsi kiadót, ki mint rendesen, új tanonezával bibelődött és rendezgette a sok átkozott papirlapot. Majd a nagy hideg elől bemenekült M. bácsi, egy nyugalmazott rimamurányi vasgyári derék tisztviselő, R. bácsi jó barátja, ki úgy mellesleg említve, jobban szereti a szökét, mint a feketét. Újságot M. bácsi úgy mint rendesen, most sem tudott, s azért nézett be hozzánk, hogy tőlünk tudjon meg valamit. Ez ám nagy dolog, különösen a hét elején, mikor lapunk tegnapi számában már mindent leadtunk, mit tudtunk. Eszembe jutott azonban a miskolezi szüret, mit a két bácsinak nyomban elbeszéltem s ök ezt igen alkalmas témának találták a jövő számra tércza alakjában leadni.

Megkérdeztem nyomban kiadómat, hogy vajjon van-e aktuális tércza, s mivel töle azt a választ kaptam, hogy nevezetesebb haláleset nem történt; emélfogva aktuális térczával a „czethal” (kézirat gyűjtő kosár) jelenleg nem rendelkezik. . . .

— Gemacht! — válaszoltam erre — és rögtön megkezdtem szüreti elbeszélésemet és folytatam, mint következők:

Még a mult héten jött a levél G. bátyámhoz Miskolezról, melyben a következő állott: „Szombaton azaz 17-én kezdem a szüretelést, a gömöri sonkolyosokat is és pedig téged, Sz. főurat, dr. V. és V. sógorokat stb. a végén pedig K-t is szívesen látom.” Kaptunk a szíves meghíváson és alkalmon s nyomban el is határoztuk, hogy ottan leszünk. — Nekem szabadságos kis könyvem már kezemben lévén, előbb családí ügyben Budapestre utaztam. Onnan azután 17-én reggel a gyorsal és a szokottnál nagyobb gyorsasággal meg is érkeztem szerencsésen Miskolezra. Még anyni maradt a zsemben, hogy egy kényelmes bérkocsiba vágva fíradt tagjaimat, kihajtottam a meghívott helyre. Már a völgyből megszíról láttam a nagy füstgomolyt, mely jelezte, hogy izletes gulyáshus fő az üstben és kavarással védik a juhoskását a kozmától. Nagy sürgés-forgás a gyönyörű

nyesülni fog az: hogy a fősvény kétszer költ.
— És most átadjuk a szót tudósítónknak:

A tolyó hó 22-én tartott városi közgyűlésen dr. Kovács László polgármester elnököl, s jelen voltak a tisztviselőkön kívül: *Abonyi Pál, Baksay József, Boczkó Dániel, Bodor István, Csapó János, Fekete Pál, Geduly Géza, dr. Institorisz Endre, Jacsó Pál, Molnár József, Rábely Miklós, Rónay Gyula, Samarjay János, Szabó József Kozma, Szomolnok Antal, Széman Endre, Törkölty József, Zachar Gusztáv, dr. Zehery István és dr. Kármán Aladár.*

A polgármester az elnöki üdvözlő szavak után megleghangu, kegyeletes szavakkal parentálta el *Kovács József* elhunyt városi tanácsost, ki 31 évi hivatalos működése után 80 éves korában elhunyt. A polgármester a város részvétét tolmácsolta a család előtt, a ravatalra koszorút helyezett, s a végtisztességtelen testületileg jelent meg a tisztviselőkar. — A polgármester indítványára a közgyűlés a gyászbeszéd felett mély sajnálkozását és részvétét fejezte ki.

Ezután következett a jövő évi költségelőirányzat. Az utcák terek stb. tisztántartása tételénél *Széman Endre* szólalt fel, s nem tartja elegendőnek, hogy jövő évre éppen annyi összeg vétetik fel a tisztántartásra, mint erre az évre, mert utcáink irtózatossá büzfészkek, s ezen valamiképp segíteni kell.

A polgármester elismeri, hogy sok hiba van e téren, de a esatornázás és vízvezeték kérdésének rendezése előtt radikális segítség kivihetetlen. Annyit megtesznek, hogy szorgalmasabban öntöznek és sepernek, mint azelőtt, a közrend és köztisztaságra vonatkozó szabályrendelet rövidesen a képviselőtestület elé kerül, s a járdakészítés rendszerén is változtatni fognak. Egyelőre többet nem tehetnek.

Abonyi Pál azon kifogására, hogy a szemetet összeszedik az utcákban és otthagyják, megnyugtatólag nyilatkozott a polgármester, hogy ez többé nem fog előfordulni, mert már intézkedett megfelelően.

Az utcai világításnál is *Abonyi Pál* szólalt fel, kérve, hogy intézkedjék a polgármester, mert a lámpa kevés, az égőtestek pislognak, mint a mécesek. A polgármester odanyilatkozott, hogy a lámpák szaporítása költséggel járna, tehát egyelőre csak annyit lehet tenni, hogy a világítás ellenőrzésére s a lámpák esetleges kicserélésére utasítatik a tanács.

A felolvasott költségelőirányzatot ezután elfogadta a közgyűlés, s megállapította 1909-re az 52% pótdadót.

Szabó József Kovács József kérdést intézett a polgármesterhez az elhunyt Kovács József tanácsos állásának betöltése iránt, mire a polgármester közölte, hogy a munkakör felosztott, s az állás nem töltetik be.

Ezután még *Samarjay János* szólalt fel: arra utalva, hogy a pótdadó rohamosan növekszik, s ha így haladunk, rövid idő alatt elérjük a parit, felhívja a tanácsot és a polgármestert a legnagyobb takarékoságra.

Az árvapénzek 1909. évi gyűmölösztetésére nézve azt határozták, hogy azok legalább 4% kamatláb mellett 50% erejéig a rimaszombati takarékpénztárban, 25—25% erejéig a gömörme gyei nép- és iparbank, s a gömörme gyei takarékpénztár és hitelbank pénzügyintézetekben helyeztessenek el.

A városi alkalmazottak drágasági pótlék iránt beadott kérelmét előzetesen a már egyszer kiküldött bizottság tárgyalta, s annak megvonását a mai nehéz viszonyok közt sem látja indokoltnak, s miután a f. év végére 16000 korona készpénzmaradvány várható. — Ajánlják, hogy a 2000 koronán felüli fizetéssel bíró tisztviselőknek fizetésük 15%-a, a 2000 koronán aluli fizetéssel bíróknak fizetésük 20%-a utalványoztassék drágasági pótlék címén. — Ekként 9800 korona fordították e célra.

Molnár József bár köztudomású, hogy a jövő évi 9% pótdadó-többlet ezen a múlt évre megszavazott drá-

gasági pótlék folytán állott elő, s ha 1908-ra megszavaztuk azt, valószínű, hogy 1910-re ismét pótdadó növekedésre van kilátásunk, mégis ajánlja a megszavazást, mert a múlt év óta a tisztviselők nehéz helyzetbe nem változott. — *Boczkó Dániel* is megszavazza, bár a költségvetésben fedezetet nem talál, de biztosra veszi, hogy ahány ezer koronát megszavaznak, annyi % al fog emelkedni a pótdadó.

A polgármester arra hivatkozik, hogy a folyó gazdasági év igen kedvező, s reméli, hogy a pótdadó nem fog emelkedni.

A közgyűlés ezután megszavazta a drágasági pótléket, miért a polgármester maga és tisztársai, valamint a szolgazemélyzet nevében is hálás köszönetet mondott a róluk atyailag gondoskodó képviselőtestületnek.

A Méhes-pusztai bérlő kérvénye olvasatott ezután, melyben a megfelelő gazdálkodásra való berendezkedéshez kéri új eselédlakás építését, s a meglévők kijavítását, jégverem építését s a gazdasági udvar elkerítését dróthálózáttal. A mérnök és gazdasági tanácsos, kiktől véleményt kért a tanács, igen sok javítani valót talált a szemle alkalmával, de mivel a eselédlak és istálló átalakítására és építésére a terv szerint 5000 korona, a jégverem építésére 1200 korona, a gazdasági udvar elkerítésére 2000 korona, összesen mintegy 8000 korona kellene, fedezeti alap hiányában a kérelem teljesítését a tanács nem ajánlja.

Samarjay János az új eselédtervényre hivatkozva, igenis szükségét látja az átalakításoknak, s a mit a törvény rendel, azt keresztülvendőnek tartja.

Dr. Kármán hivatkozva arra, hogy a képviselőtestület által kikötött belterjes gazdaság megfelelő eselédesség és marhaállomány nélkül nem folytatható, indokoltan tartja a bérlő kérelmét, s miután a bírtok karba hozatala és megfelelő berendezése csak beruházásnak tekinthető, mely az értéket növeli, végül, mert a pusztai gazdasági épületeinek siralmas, nyomorúságos voltát a szakértők is elismerik, a kérelmet teljesítendőnek tartja.

Fekete Pál földműves iskolai igazgató szerint 300 katasztrális hold területen folytatandó belterjes gazdálkodáshoz teljesen elegendő hat eseléd, s emnyinek van lakása a bírtokon, nem tartja tehát szükségesnek az új építkezést.

A közgyűlés végül akként határozott, hogy a szükséges átalakítások keresztül vitelét elrendeli, de új építkezés szükségét fenforogni nem látja.

Még a helybeli felekezettekkel megkötött egyezség végérvényes okmányait mutatta be a polgármester, s ezzel a közgyűlés véget ért.

Iparos-továbbképző tanfolyam.

Felhívás.

Az iparossegédek részére eddig a vallás- és közoktatásiügyi miniszterium által városunkban évről-évre szerveztet továbbképző tanfolyam, melynek megnyitása pár nappal ez előtt hirdette volt, ebben az alakjában többé fel nem állítván, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 1907. évi 90630. számú rendelete alapján a m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága Rimaszombathban, a városi tanács ez évi 3711. számú határozatából kitolyóan „iparos-továbbképző tanfolyamokat” szervez.

Annak megemlítése mellett, hogy e tanfolyamokon, melyeken kezdő iparosok és iparos segédek egyaránt részt vehetnek, *Tóth Béla* építőmérnök és *Czikora István* tanító urakkal együtt, az alulírott, fogunk egyelőre mindenképp egyaránt érdeklő tárgyakat (üzleti fogalmazás, ipari szám- és mérés, szerkesztő-ábrázoló mérés) tanítani, tisztelettel közlöm az érdeklő urakkal, hogy az „ipar gyakorlásáról” stb. készülendő törvénynek már megjelent tervezete szerint a városunkban levő csaknem

gyermek, de nem miskolczi békát, mert azt ottan a kocsnyában tenyésztik; hanem egy tüzes békát, mely aztán éles puffogással fokozta a gyerekek örömet és ijedelmét.

Körben ült a társaság és hosszu száru pipákból emelkedett a bodor füst. Majd elkezdődött a politika és a ma nagyon divatos vallási kérdések teszegetése. Valóságos koalíció alakult itt meg nyomban, melyben volt *Tisztaista, Célvénista, Uronista, Pápista, Kossuthista*, de esodálatos *Lutyista* nem volt, pedig elkellett volna egy-kettő a sárosnagypataki nevelés mellé szelidítőnek; legtöbb volt azonban a *Görög* és közöttük különösen egy *Her-nádista* görög, a ki mindenben letorkolta a tógas mázu *Célvénista* jézsuitákat és oly sikerrel, hogy egy telivér *Apponyistának* is díszere váltott volna. En mint egyedüli *Rimasta* Pápista, érezve gyengeségemet, szépen és szerényen meghuztam magamat, s majd ide, majd oda kontráztam; gyanuba is fogtak, ha vajjon nem vagyok-e lutyi. Csodálatos azonban, hogy komoly affér nem történt, mert egy szálíg mind *Alkoholista* volt s midőn már veszedelmessé kezdett fajulni a disputa, az ügyes házigazda egy quaterkára való beharangozással a veszedelmet elütötte. Nagy szerencse volt azonban még az is, hogy pap egy szál sem volt. Volt azonban két derék magyar katona, egy tüzér alezredes, meg egy katonai építésmérnök. Az alezredes, kinek útgei különben a szerbiai nagy esete-patéra már készenlétben voltak, folyton a szerbek országáról és hadállásáról tartott előadást, vagy pedig, ha P. bácsi már nagyon guesmolta az osztrák armádiát, elvonult a szedő leányok közé recognoscirozni. A katonamérnök pedig, ki fiatal ember lévén, s ugy vettem észre nagyobb hódítást ért el a fehér-eselédek között, legtöbb idejét a tüzijáték előkészítésének szentelte.

Igy telt el a nap discurálásban, evésben és különösen ivásban, de az is igaz, hogy semmittevésben, magyaros henylésben. A miskolczi híres borkennernek és örökké szellemes K. *Lajos* bátyámnak is kijutott bőven a szereplésből, mert valami pinczében eladó borokat fedezett fel s annak megvételére rögtön consorciumot akart alakítani, de bizony ez nem sikerült neki, mert borismeretei a megízlelt mustra után sietve lesajnálták. Meg is haragudott az öreg presbyter, mert másnap már nem jött el s így egyedül maradt a küzdőtéren a görög egyház főkurátora P. bácsi. De azért mustrát

összes iparágak jövőben képesítéshez lesznek kötvé, s ez iparokn mesterként, tanulótartás jogával csak azok működhetnek, kik az illető ipar elméleti és gyakorlati ismereteinek tanítására a kereskedelemügyi miniszterium által rendeletben kijelölt szakiskolák, illetve tanfolyamokon szerzett szabályszerű végbizonyítvánnyal igazolják, hogy ez iskolákat illetve tanfolyamokat sikerrel látogatták.

Ilyen tanfolyam városunkban, az állami elemi leányiskola épületében f. évi november 1-én lép életbe s tart 5 hónapig, hetenkint két, illetve négy este, 7 órától 9-ig, vasárnap délelőtt pedig 9 órától 12-ig.

E tanfolyamra beiratkozni szándékozók s mind-ama mester és segéd urakat, kik ez ügy iránt érdeklődnek, felkérem, hogy f. hó 25-én (vasárnap) délelőtt 9-től 12-ig s délután 2-től 5-ig az új leányiskola földszintjén levő igazgatói szobában megjelenni sziveskedjenek. Ugyanígy jelentkezhetni különben november 1-én is a jelzett órákban.

Az igen tisztelt iparos osztály meleg érdeklődésébe ajánlom e tanfolyam felkarolását egyrészt azért, mert annak életbeléptetése bizonyos meghatározott számú résztvevő jelentkezésétől függ, másrészt pedig, ha a technológiai iparmúzeum igazgatóságától most önként felajánlott alkalmat igénybevenni elmulasztják, jövőben, ugy lehet, hogy más, gyorsabb igyekezetű városok ezt mielőltünk lefoglalván, majd a legnagyobb utánjárásunk mellett is nehéz dolog lesz megnyernünk azt, a mi most magától kiközlökik.

Rimaszombat, 1908. október 20.

Matolcsy Pál,

áll. el. leányiskolai igazgató, a tanfolyam vezetője.

Gömörvármegye a tüdőbetegekért.

A temetők ünnepén, halottak napján, a szegénysorsú tüdőbetegek szomorú ügye lép előtérbe. Mindenütt vizsgálgra talál a József kir. herezeg Szanatórium-Egyesület kérés jelszava: Asszonyok! Leányok! Jó lelkek! Köszetek a halottaitoknak szánt koszorúba egy szál virággal kevesebbet s azt ajánljátok föl a halál pitvarában levő tüdőbetegek meggyógyítására.

Az országban mindenütt rendeznek a szegénysorsú tüdőbetegeknek temetői gyűjtéseket.

Nem sokból áll az egész. Négy, öt uri nő megbeszéli a dolgot. A temető bejárója elé tesznek egy ládikát, szekrénykét vagy kosarat. Aztán fölváltva őrzik s föl hívják adakozásra a közönséget. És a közönség a maga irgalomadóányát oly szivesen adja erre a felebarátí célra. Bizony, ha a könyörületnek ez a munkája divatba jönne, nem 80000 ember halna meg az országban, hanem sokkal kevesebb. Ezekkel kevesebb.

Vármegyénk emberszerető alispánja, a főszolgabírák, községi előljárók hatalmas segítséggel vannak vármegyénkben. Mintegy 200 gyűjtőtársoly van a községekben s a mai naptól azokba szintén gyűjtik az irgalomfílerket. Csak aztán ezt a szent vámot senki meg ne tagadja.

Lapunkban közzéfogjuk tenni a vármegyénkben s az egyes járásokban gyűjtött adományokról szóló jelentéseket. S örömrünkre szolgálna, ha az áldozatkészségnek az altruizmusnak tüdőklő példáját a mi vármegyénk, városunk nyujtana.

Igen kérjük olvasóinkat, közlőjék velünk, hogy hol alakult temetői gyűjtő-bizottság? És általában kérjük, hogy segítsék meg a derék egyesületet, mely a gyűjtött összegből első sorban az életükért nála (és vármegyénkben is) esedező tüdővésztes betegeket gyógyítja ki, másodsorban új tüdőbetegeket gondozó házakat épít. Az ügy sikere hűlgyeink kezeibe van letéve.

Győzelmüket hirdessék a fölszárított könyvek és a haláltól megváltott emberek halálmaja.

hoztunk magunkkal, hát ha tudánk a lefőzött ürmöknek hiveket toborozni. — Egy nagy bajuzu bácsi egészítette ki a szellemes társaságot, de véle meg az történt, hogy *Friezere* koma présmester valahogyan odakapta a bajuszát a préscsavar körül és csak *Arpád* bátyámnak sikerült Almos vezér hatalmas bajszát az enyészettől megmenteni. Majd megfélekedtem azonban egyről, *Losouczy* bácsiról, ki már Isten tudja mennyi idő óta metszi a venyigét és régi nótáival mulattatja a szüretelőket.

Végre a jókedvü nap fényes arca is megunta a mulatságot, és este aludni vonult vissza a diósgyőri hegyek mögé. Következett ezután a fényes tüzijáték és a hatalmas mozsárágyú döngése, mely oly rémületet idézett elő bent a városban is, hogy a tüntetni készülő cucilisták sem mertek megpróbálkozni felvonulásukkal, mert abban a hitben voltak, hogy már a tüzerek lövöldöznek.

Ez volt az esteli mulatságunk, lefekvésről pedig még csak szó sem esett. K. barátunk azonban, ki nagy *Hadikista*, szépen meglepett aludni, de vesztére; mert B. *Elemér* és G. ezimboránk, kik törvényszéki bírák, tüstént meglíneselésre ítélték és az ítélet jogerőre emelkedvén, az végre is hajtatott, vagyis az ágyból kitépztatott. Reggel felé esimáltunk még a városban egy esizmadia betűt, de nem találkoztunk 999, csakis 99 esizmadiával, mert a többiek még békésen nyugodtak. A következő nap programja esekély változással hasonló volt. Beköszöntvén pedig ismét az est, *Béla* barátommal elutazásra készültünk. Ez azonban nehezen ment, mert B. barátom minden vonatról leartat maradni és folyton csuklott, de nem azért, mintha otthon emlegették volna; hanem azért, mert vizet nem ivott. Sikerült azonban nagy családi félelem között a villanyosra és a tiszai pályaudvarra elszállítani.

Szólót azonban nem hoztam magammal, bár ez szüreten így szokás, de csak azért, mert nem volt kosaram; hoztam azonban kedves emlékeket és még most is fülemb hangzik a házigazda, a *Béla* bácsi bucsu szava: „míg élünk mindig itt szüretelünk”. — Meg is fogadom tehát ezt én is, a kedves barátokkal együtt, de meg is tartjuk és ha a koalíció, meg a szerbek csüföt nem tesznek rajtunk, jövőre is ottan leszünk.

időben a szőlő hegyen és örömteljes gyermeklárma vizsgálhangzik a szűk völgy felett. Mire a kocsiról leszálltam, a *Laci* gyerek, ki a hegyről vendég érkezésének vette neszt, már ottan termett és nagy örömrivalgással vette kézbe kis táskámat, mert ő is ugy szereti a vendéget, mint édes atyja. Valami bánat azonban a nagy öröm közepette is, mégis ült arczán, s midőn megkérdeztem, hogy mi bántja, azt felelte: hogy az, mivel nem többen jöttünk.

Felsietve a hegy oldalán, a szüreti tanyán már számosan vártak és különösen megörült R. járásbíró barátom, ki jól messze innen, fent Felső-magyarországon hibázza el az igazságszolgáltatást ő Felsége nevében. Nagyon megörült, mert véle már találkoztam keresztelőn, menyegzőn, temetésen stb. csak még szüreten nem.

Egymás nyakába borultunk tehát és oly czuppanós mustos pusztit nyomott pofámra, akáresak képviselőválasztáskor tette vélem egy bagós száju osgyáni atyafi.

Volt aztán a szőlős gazda és a társaság többi tagjai részéről öröm és guny.

Derék fiu vagy, hogy oly messziről eljöttél, de hát hol vannak a többi gömöri sonkolyosok? Hangzott egymásután a sok nehezeltő kérdés.

Feltaláltam magam s választoltam nyomban: Azok mostan a vásárra készülnek s a portékával vannak elfoglalva. No hát erre még nagyobb lett a kaczagás. A gyermekesreg pedig valóságos avarygyűrűt alkotott körülöttem s még lepakolni sem engedtek, hanem vonszoltak egyenesen a tüzijátékhoz, az elkészített sok szép röppentyűt és a Kövecsésről oda szakadt nagy mozsárágyut megtekinteni. A *Lajosnak* volt azonban a legtöbb esze, mert az mindjárt a benedikttiner kórsó körül forgolódott, a mit az egész társaság szó nélkül megértett; *Kálmán* barátom pedig, ki pesti ember, a szép szedőleányokkal dícselkedett.

Végre esillapulni kezdett a nagy öröm és mozgalom. Elteltek érkezésemmel s rendes szüreti képét vette fel a társaság. Még csak d. e. 10 óra volt és melegen rágyogott felettünk a nap fényes arczával, mégis nagy tűz lobogott, mely körül kényelmes ülőhelyek körben és nagy terített asztal volt elhelyezve, a hegyoldalon pedig hangzott a szedőleányok szép nótája.

En rögtön tisztában voltam a helyzettel. Elgondoltam, hogy e napnak még jövője lesz és bánultam a parázsba, melybe néha-néha egy-egy békát is dobtak a

Gömör- és Kishontvármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1908. évi október hó 28. és 29. napjain tartandó rendes negyedévi közgyűlés

tárgysorozata: (Folytatás.)

38. 10618. sz. ügyészi vélemény Czako János és társai Pelsőz községi szennyvízvizsgáló biztosoknak napi-díjban részesítése s így a visszatérítési kötelezettségek alóli felmentésük tárgyában.

39. 12246. sz. ügyészi vélemény a Kiskovácsvágás községben folyó évi augusztus hó 22-én megtartott bíróválasztás ellen Binder József és társai által beadott felbontás érdemében.

40. 10574. sz. ügyészi vélemény Tiszolcz nagyközség képviselőtestületének az anyakönyvi kivonatokról járó díjaknak a jegyző részére leendő átengedése tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.

41. 12443. sz. ügyészi vélemény Guszóna község képviselőtestületének Bogdán Gáspár kőborezizgány letelepítése s e célra a szegényalpból 400 koronának költsönvétele tárgyában hozott határozata érdemében.

42. 12064. sz. ügyészi vélemény Putnok község képviselőtestületének azon határozatára vonatkozólag, melylyel a II-od aljegyző fizetését 200 koronával fel emeli s a marha-levelek kiállítás díjaiból évi 320 koronát az I. jegyző részére személyi pótlékként megszavaz.

43. 12069. sz. ügyészi vélemény Tiszolcz község képviselőtestületének a vasúti megállóhely ügyében hozott határozatának jóváhagyása érdemében.

44. 11308. sz. ügyészi vélemény Nyustya község képviselőtestületének a vízvezeték elkészítése ügyében hozott határozatára vonatkozólag.

45. 12254. sz. ügyészi vélemény Rimaszombat r. t. városnak a szabadkai malom bérbeadása tárgyában hozott véghatározatának, valamint Lendvay Pál bérlővel e tárgyban kötött bérszerződésnek jóváhagyása érdemében.

46. 11460. sz. Vármegyei székhatóság fűtésére szolgáló 450 köbméter fának felaprózása tárgyában Ivanics Mihály és társai vállalkozókkal kötött szerződés jóváhagyása.

47. 9839. sz. Rohnik Mária után felmerült gondozási költségek megtérítése tárgyában határozathozatal.

48. 12073. sz. Kóvi, Nandrás és Gömörirások községek kérvénye az érdekelt községeket összekötő vicinális utvonalkának a törvényhatósági utak sorába átvétele érdekében.

49. 9671. sz. Csank István elhagyott gyermek után fizetendő gondozási díjak megtérítése tárgyában Gesztete község képviselőtestületének kérvénye.

50. 9467. sz. Rimabánya község képviselőtestületének a R. M. Sajgótarjáni vasmű részvénytársaság erdőhivatalával a községi vadászterület bérléte tárgyában kötött szerződés törvényhatósági jóváhagyása tárgyában.

51. 9783. sz. Darnya község bírájának kérvénye a borítal és husfogvasztási adónak a magántogvasztókra és husvágókra leendő kirovása tárgyában.

52. 8529. sz. Számvevői vélemény Dobsina r. t. város gyámpénztárának 1907. évi zárszámadása tárgyában.

53. 11195. sz. Számvevői vélemény Kópárhegy község pótdórájának 49%-ról 74%-ra való telemelése tárgyában.

54. 5403. sz. Számvevői javaslat Gömörispánmező községben behajthatatlanná vált községi pótdórá törlésére vonatkozólag.

55. 5423. sz. Számvevői javaslat Ratkó községben behajthatatlanná vált községi pótdórá törlésére vonatkozólag.

56. 8996. sz. Osgyáni körjegyző jelentése, mellyel Fazekaszaluzsány község 1908. évi költségvetését és 1906. évi vagyonelejtárát beterjeszti a Szikora János után felmerült gondozási költségek megtérítése ügyében.

57. 10825. sz. Kerekgede község bírájának kérvénye a kishírő fizetésének felemelése tárgyában.

58. 10655. sz. Özv. Jakabfalvy Béláné kérvénye fia részére tanulmányi segély megszavazása iránt.

59. 9574. sz. Az állattenyésztési felügyelőség véleménye Várhosszvető községnek magyar fajta tenyészbika tartására vonatkozólag.

60. 12003. sz. A Julián-egyesület segély iránti kérvénye.

61. 11625. 11626. sz. A berlini osztrák magyar segélyegylet segély iránti kérvénye.

62. 11167. sz. Deme Sándor és társai zárdortfalvi lakosoknak felszólamlása, melyben a Zárdorfalva—borsodi határig terjedő utvonalkára az 1909—10. évi költségvetésben kellő fedezet felállítását kéri.

63. 9369. sz. Guszóna község képviselőtestületének kérelme Palicza Gyula után felmerült költségeknek megfizetése alóli felmentés ügyében.

64. 9251. sz. Abauj-Tornavármegye közönsége a 7—15 éves gyermekek gondozási díjainak az állam által leendő fedezése iránt az országgyűlés képviselőházához és a m. kir. belügyminiszterhez intézett feliratát pártolás végett megküldi.

65. 12147. sz. Balás Lajos roznnyói r. k. püspök átirata, melyben a sajtópüspöki malomárok ügyében azon indoklással, hogy a kisajátítás tárgyában megújított tárgyalás jegyzőkönyve szerint a püspökség érdekei kielégítést nem nyernek, eredeti kívánságának fentartása mellett a statusquo megmaradásához ragaszkodik.

66. Gömörvármegye orvosszövetségének beadványa a körorvosok látogatási és fuvardíjának, valamint lakáskérdésének szabályozása tárgyában.

67. 12656., 12657. sz. A rszombati m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség jelentése, mellyel a közigazgatási ebadó és állategészségügyi alap 1909. évi költségvetését beterjeszti.

68. 12838. sz. Várm. közg. irattárnok jelentése arról, hogy a törvényhatósági uti pénztár 1909—10. évi költségvetése ellen a Deme Sándor s társai zárdortfalvi lakosok felszólamlásán kívül egyéb felelkezés be nem érkezett.

69. 11007., 12628., 12916. sz. Jolsva, Rozsnnyó s Nagyrőcze r. t. városok képviselőtestületeinek határozatai, mellyel érdekelt tisztviselőknek az ottani pénzügyintézeteknél viselt igazgatói tagsági, felügyelőbizottsági, s más ily bizalmi állásait városi tisztai állásukkal összehelyettesítik mondják ki.

70. 11231. sz. Tornaljai j. főszolgabíró jelentése, melyben a G. Farkas József kiirtott lovacért kért kárpótlás megadását javasolja.

71. 12638. sz. Kelemeri körjegyző a kelemeri körjegyzői lak felépítése ügyében adásvételi szerződést és tervrajzot terjeszt be.

72. 5408. sz. Murányaljai körjegyző beterjeszti Murányszabadi község képviselőtestületének Babela János elhagyott gyermek tartási díjainak az államkincstárból való fedezése iránti kérvényét.

73. 12652. sz. „Az 1848—49-iki szabadságharczi ereklye gyűjtemény és Kossuth muzeum” nevében gróf Kreith Béla kérvénye anyagi segély uyujtása iránt.

74. 12649. sz. A „Gömör-Kishontvármegyei általános tanító-egyesület” kérvénye a „Gömör-Kishontvármegye népoktatás ügyének története” című mű kiadhatása céljából anyagi segély megszavazása s a műnek a népiskolák részére való kötelező megrendelésének elrendelése iránt.

75. 12864. sz. ügyészi vélemény a Rimaszécs, Nemesmartonfala és Dobóca községek képviselőtestületeinek az anyakönyvi díjaknak a körjegyző részére történt átengedését kimondó határozatára vonatkozólag.

76. 12045. sz. ügyészi vélemény a bánrévei körjegyzőséghez tartozó községeknek az adóbehajtási illetékeknek és intési díjaknak a körjegyző részére való átengedése kérdésében hozott képviselőtestületi határozatára vonatkozólag.

77. 12044. sz. ügyészi vélemény Bánréve, Hanva, Sajólénártala és Málé községek képviselőtestületeinek az anyakönyvi díjaknak a körjegyzők részére lett átengedését kimondó határozatára vonatkozólag.

Ezen kívül a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg beérkező egyéb ügyek közül a törvényhatósági bizottság fennálló határozata értelmében már csak a sürgős és halaszthatatlan intézkedést igénylő ügyek fognak a tárgysorozatba pótlólag felvétetni és érdemleges tárgyalás alá vétetni.

Rimaszombat, 1908. október 14.

Kiadta: Dr. Csernay Dániel, vm. tb. levéltárnok.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Királyi kihallgatáson. *Bornemisza* László vármegyei jeles alispánja folyó hó 20-án a Felsőszécsnél kihallgatáson jelent meg, hogy megköszönje udvari tanácsossá történt kinevezését. A király kegyesen fogadta az alispánt, s örömet fejezte ki, hogy az érdemes férfit kitüntethette.

Szoborleleplezés. Gróf *Károlyi* Sándor szobrának leleplezése alkalmából a gömörmegyei gazdasági egyesület nevében koszorút helyezett a talapzatra *Szentiványi* Arpad orsz. képviselő, a gazdasági egyesület elnöke. A képviselőház hatalmas koszorúját dr. *Bernáth* István kerületünk orsz. képviselője tette le szép szavak kíséretében.

Bérmálás. Mint lapunk mult számában már röviden megemlékeztünk, Sipeki *Balás* Lajos megyés püspök folyó hó 18-án osztotta ki a bérmálás szentségét körülbelül 200 hívének Rimaszécsben. Nem csupán ezért látogatott el azonban a főpásztor Rimaszécsbe, hanem tulajdonképen főczélja az volt, hogy Rimaszécs új plébánosát, dr. *Fábián* Antal hivatálába beiktassa és javadalmába bevezesse. A vett értesülés szerint a kettős ünnepség a következőleg folyt le: A főpásztor már szombaton d. u. érkezett két udvari papja: *Dittel* István titkár és *Pájer* János szentszéki jegyző kíséretében. A vasutnál nagy néptömeg és díszes lovasbandérium várta a püspököt, ki szokás szerint a plébánián történt rövid időzése után a templomba vonult kíséretével. Éjjelre a plébánián szállt meg. Reggel nagy misét mondott fényes segédlettel, melyen részt vettek: *Széman* Endre rimaszombati prépost-plébános, *Fábián* Kamill cizmertes kanonok, fűlek-püspöki esperes-plébános, *Tornay* János sajtópüspöki esperes-plébános és *Ninger* Ferenc dobócazi plébános. — A főpásztor a nagy mise keretében iktatta be az új plébánost összes hívei jelenlétében. Majd pedig a bérmálás szentségét szolgál-tatta ki. A Rimaszécsben régen látott nagy ceremónia után a különféle küldöttségek tisztelgését fogadta a püspök, azután pedig az új plébános gazdag ebédet adott, melyen körülbelül 30-an vettek részt. Az ebéd alatt számos felköszöntő is hangzott el. Az első felköszöntőt *Balás* püspök mondotta a kegyúr *Fülöp-Szász-Coburg* kir. hercegre és jelenlévő képviselőjére: *Czirbesz* Jenő gazdasági intézőre. Dr. *Fábián* plébános pedig szívből fakadó szép szavakban a főpásztort élte. Erre a püspök egy remek alkalomszerű toasztban válaszolt. Azután *Vatlay* László rimaszécsi ref. lelkész a tőle megszokott ékes szavakban és hasonlatokban gazdag pohárköszöntőjében élte a püspököt, mire a püspök szintén gyönyörű köszöntőben válaszolt. A szép és megható ajtatos ünnep sokáig emlékezetes lesz a rimaszécsiek szívében valláskülönbőség nélkül, mert a főpásztort, mint minde-nütt, ugy itt is igen megszerették. Az új plébános: Dr. *Fábián* Antal pedig fenkölt gondolkodásával és sima, finom modorával már rövid idő alatt nemesak hívei, de Rimaszécs egész közönségének bizalmát és becsülését megnyerte.

Műkedvelői előadást rendez a helybeli polgári olvasókör ifjusága november hó 7-én, szombaton az olvasókör nagytermében. Színre kerül *Blumenthal* és *Kadelburg* nagyhatalmú bohózáta: a „*Mozgó fényképek*.” Az előadást táncmulatság követi. A meghívók e hét folyamán szétküldetnek.

Egyházmegyei hírek. Sipeki *Balás* Lajos roznnyói megyés püspök *Wahlner* Béla dr. theologiai tanárt, tanulmányi felügyelőt egyházmegyei segédtanfelügyelővé nevezte ki, s őt e hivatal körébe tartozó összes teendők elintézésével megbízta. *Fábry* Ferenc vár-

gedei segédlelkész Harkácsra küldetett adminisztrátornak, s helyébe *Simon* Imre karancseszki segédlelkész neveztetett ki.

Külföldi rendjelek. A király megengedte, hogy *Loványi* Hugo straczenai Coburg hercegi vasgyár-igazgató és *Havas* Ignác breznóbányai államvasúti főmérnök a bolgár nemzeti érdemrend tisztí keresztjét elfogadhassa és viselhesse.

Vármegyei tisztviselők gyűlése. A vármegyei tisztviselők országos egyesülete f. hó 24-én tartotta Budapesten javadalmazásának felemelése tárgyában országos nagygyűlést. A gyűlés iránt országosan nagy volt az érdeklődés, mert a vármegyei tisztviselők ismét messze elmaradtak javadalmazás tekintetében a bírósági tisztviselőktől. Megyénkből *Bornemisza* László alispán udvari tanácsos, *Lukács* Géza főjegyző, dr. *Baksay* Dezső al-ügyész képviselték tisztviselőink érdekeit.

Eljegyzés. *Simkó* Anitát, néh. *Simkó* Nándor kedves és szép leányát eljegyezte dr. *Wiedermann* Elemér orvos, földbirtokos Hegyalja-Mádon.

Tanügyi áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Rácz* Anna tiszolczi állami kisdudóvónót a tótmezei állami óvóintézethez hasonló minőségben áthelyezte.

Halálozások. *Miskolczy* Lajos helybeli czukrászt mély gyász érte, amennyiben fiatal felesége: szül. *Tomay* Margit f. hó 19-én, 19 éves korában, boldog házassága első évében rövid szenvedés után elhunyt. A szerény, jómodoru, fiatal asszonyt, kibn *Tomay* Alajos helybeli polgártársunk leányát gyászolja — folyó hó 21-én nagy részvét mellett temették el. *Koporsójánál Szalóczy* Dániel ref. lelkész mondott szívhez szóló, megható gyászbeszédet.

Runyay Kálmán, a helybeli egy prot. főgím. VIII-ik osztályu tanulója, ki már régóta beteges kedélyű, szinte önmagával is meghasonlott volt, f. hó 19-én meghalt. Ifjú életének önkézével vetett véget, mely bánatot és lesújtó gyászt hozva öreg nagyatyjára: id. *Runyay* József helybeli polgártársunkra, édes atyjára: ifj. *Runyay* József löcséi m. kir. adóhivatali pénztárnokra, ki nevével és kiterjedt rokonságával, s a nagyszámu jóbarátokkal meghatva álltak körül a korán elhunyt ifju koszorúkkal borított ravatalát. A végtisztességtételen f. hó 21-ikén *Szalóczy* Dániel ref. lelkész gyászbeszéde után megindult a temetési menet, melyben a főgímázium tanári kara s az ifjuság is testületileg vett részt.

Egy tisztességes, becsületes polgártársunk, az öreg *Petró* Sándor hunyt el hirtelen folyó hó 20-án. Az elhunyt körülbelül 28 évig szolgált kezdetben az önkéntes tüzoltó-egyletben, később pedig a városi hivatásos tüzoltók sorában. Még elhunyt előtt is egy nappal örszolgálatot teljesített s egészségi állapotáról legkevésbé sem panaszkodott. 20-án éjjel hirtelen rosszul lett és pár pillanat alatt végzett az agyszélhűdés a 60 éves emberrel. Temetése folyó hó 21-én, délután 2 órakor ment végre nagy részvéttel az ág. ev. vallás szertartásai szerint. *Koporsója felett Gyűrky* Pál tőspeser mondott megható gyászbeszédet, s a kórus szép gyászzéneket adott elő, mert annak is tagja volt. Bajtársai pedig, a tüzoltók testületileg vonultak ki és kísérték utolsó útjára.

Meghívó. A rimaszombati birtokosság, alapszabálytervezetének megvizsgálása, illetve jóváhagyása céljából, folyó évi november hó 15-én délelőtt 11 órakor a városház tanástermében gyűlést tart, melyre az érdekelt birtokosokat ez uton is meghívja az elnökség.

Sikerült szüreti multság. Dr. *Krausz* Gyula helybeli közismert ügyvéd f. hó 17-én nagy szüretet tartott serkei szőlőjében. A szüreten, beleszámítva az idegeneket is, körülbelül 50-en vettek részt. A résztvevők között majdnem teljes számban jelent meg a rimaszombati kir. törvényszék bírói és jegyzői kara, valamint a rimaszécsi járásbíró is. A jelenlévők a legjobb kedvben csak a hajnali órákban oszlottak szét. A figyelmes házi úr és családja egészségére több sikerült felköszöntő is hangzott el.

Veszedelemes vedvekaland. Rozsnnyóról értesülünk röviden, hogy gróf *Andrássy* Géza szádvari erdősegeiben folyó hó 20-án nagy hajtvadászatot rendezett, a melyen *Nagy* Elemér roznnyói járásbeli főszolgabíró is résztvett és egy medve által megtámadtatva, bal karján több helyen súlyosan megsérült. Mivel bővebb értesülésünk ez ideig nincsen, a veszedelemes kalandról csak jövő számunkban fogunk beszámolni. A megsérült főszolgabíró azonban túl van a veszélyen.

Automobil baleset. Csaknem végzetes szerencsétlenség történt f. hó 19-én a szabadkai méntelep mellett az országúton. *Nagy* Aladár főhadnagy parancsnok atyjával *Nagy* József máv. igazgatósági titkárral és *Horráth* Géza nyug. vasúti felügyelővel együtt kocsin a vasúti állomáshoz indultak délután 4 órakor, s a mint az állami uton keresztül akartak menni, a dombrol lefelé óriási gyorsasággal jött gróf *Arco* Vilmos nagy szürke automobilján, s valószínűleg izgatottságában elfeledkezett a jeladásról is és egyenesen nekiment a méntelepi hintónak. A kocsi hátsó része eltört, a benne ülők a kocsisal együtt kirepültek, s *Nagy* Aladár és atyja meg is sérültek az erős ütődés folytán. A grótot a rendőrség feltartóztatta utjában s még az nap este kihallgatták a rendőrségen. A gróf, ki a berlini eszászári automobileklub egyik tekintélyes előjárósági tagja, egyedül volt az automobilon, mely *Pincz* mellett is felfordított egy cserépedénnel megrakott szekeret, a min az itteni vásárra szállított egy ember árukat. Másnap 20-án aztán rendbe jött a dolog, miután a sérülések nem voltak súlyosak, s a gróf megjelent a sérülteknél, legmélyebb sajnálkozását fejezte ki a történetek felett, a kocsi javítási költségeit megtérítette, s folyó hó 21-én, miután még a pinczi elgázolás következtében károsult emberrel is rendezte az ügyet — automobilját a vasuton feladta és ő maga is vonaton utazott haza Berlinbe. Az automobil tényezője is megsérült, s a grótot is erősen megviselték a kiállott izzalmak.

Kamarai gyűlés. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara folyó évi október hó 29-én (csütörtökön) délután 3 órakor, saját helyiségében teljes ülést tart, melyre a kamarai tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

Koszorúmegváltás. Dr. Löcherer Tamás vármegyei közkórházi igazgató-főorvos koszorúmegváltás címén 10 koronát adományozott a nyomorék gyermekek javára. — Tomay Alajos pedig ugyane címen a helybeli iparosok nyugdíjgyulete javára adományozott 10 koronát.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, barátoknak, jó ismerősöknek, valamint a főgimnázium tanári karának s a főgimn. ifjúságának, kik felejtethetetlen emlékü Kálmán fiunk elhunyt alkalmából részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, illetve a temetésén megjelentek, ez uton nyilvánítjuk hálás köszönetünket. Rimaszombat, 1908. október 22.

A Runyay-család.

Színészet. A besztercebányai színházterület igazgatója: Mezey Kálmán kitűnően szervezett társulatával befejezte losonezi működését s már bevonult Besztercebányára, hol december közepéig tart a színi idény, s azután készül a társulat városunkba.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik boldogult feleségem: Tomay Margit elhunyt alkalmából részvétüket kifejezték, s ezzel mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, s azoknak is, kik a végtisztességtételen megjelentek, magam, kis fiam és családom többi tagjai nevében ez uton mondok hálás köszönetet. Rimaszombat, 1908. évi október hó 23-án.

Miskolczy Lajos.

Népgyűlés Rimaráhón. Mint lapunk mult heti számában jeleztük, folyó hó 18-ára Vieszt Rudolf és Darner Samu tiszolci ügyvéd népgyűlést hívtak össze Rimaráho községbe az általános titkos választói jog ügyében. Tiszolczi mintegy hatvanan jöttek le a délutáni vonattal, a környékbeli községekből azonban gyér számmal jöttek össze a meghívottak; számuk alig tehető 80-90 főre, amiből látható, hogy a Rimavölgy népének érdeklődését nem nagyon költötte fel a titkos választói jog ügyében összehívott népgyűlés. Vieszt Rudolf udvarában tartott meg a népgyűlés, a mely megválasztotta elnöknek: Vieszt Rudolfot, jegyzőkül: Darner Ivánt és Balázsik Pál rimaráhoi bírót, s kijelölte a bizalmi férfiakat. Ezután dr. Darner Samu tiszolci ügyvéd — tót nyelven — állandó helyeslések között hosszasan fejtegette a plurális választójog elleni és a községekenti egyenlő általános titkos választójog melletti állásfoglalását, s határozati javaslatot terjesztett a népgyűlés elé az általános, egyenlő és titkos választójog kivívása iránt, a mely egyhangulag elfogadott. A népgyűlés befejezősül dr. Darner Samu ügyvéd indítványára a királyhoz hódoló táviratot küldött, tiltakozván a kormány által tervezett új kerületi beosztások és a plurális választójog által illuzóriussá tett választójogi törvényjavaslat ellen. A népgyűlés — melyen a hatóságot Molnár Zoltán tb. fősztorgabíró képviselte — példás rendben folyt le s legkisebb okot nem szolgáltatott hatósági beavatkozásra. Vasárnap a tótok és románok az országban több helyen tartottak népgyűléseket a plurális választójog ellen, — s a mint a tények mutatják, a nemzetiségi vezérferfiak előzetes, tervszerű megállapodása alapján — egyöntetűleg jártak el a tiltakozó határozati javaslatok elfogadására és a hódoló táviratok felterjesztésére nézve. A mai vasárnapon dr. Darner Samu és társai Cserepes községben akartak népgyűlést tartani, de a rimaszombati járás fősztorgabírája újabb népgyűlést megtartására nem adta meg az engedélyt, azzal indokolván meg elutasító határozatát, hogy Cserepes és Válykó községekből az érdeklődők jelen voltak a már ezen ügyben Rimaráhón megtartott népgyűlésen, tehát fölöslegesnek tartja Cserepes községben ezen ügyben egy újabb népgyűlés megtartását.

Huba vezér sirja. A Sajó völgyről kapjuk a hírt, hogy a nevezetes méhii dombot végre ássák és keresnek ott valamit a föld gyomrában. Már régen foglalkoznak a régészek azzal a gondolattal, hogy a sikon e domb nem magától képződött, hanem azt mesterségesen emberi kéz hordotta össze. A mint értesülünk, a fővárosi régészek Huba vezér sirját vélik ottan fellelni és e czélból már napok óta ásattják. 5 méter hosszú és 4 méter széles gödört nyitottak már a fekete földben és 3 méteren aluli mélységben már tényleg oly agyagszerű réteget, illetve építményt találtak, mely a régi vezérkorbéli sírokra emlékeztet. Valóban érdekes és gazdag lelet lenne, ha a régészek sejtelmé megvalósulna és Huba vezér sirjára találának.

A telefonhálózat már teljesen elkészült, s a bekapcsolás is megtörtént úgy, hogy folyó hó 21-én már a község használatába is vehette „próbabeszélgetésekre.” Volt is nagy csilingelés, s az előfizetők mind egyike első szeretett volna lenni a kipróbálásnál. A hivatalos használat tulajdonképen csak november hó 1-én kezdődik, de most már legalább elmondhatjuk, hogy haladunk a korrall — ha lassan is.

Disznó nagy vadászserencse. Lapunk zártkar arról kapunk hírt, hogy Szabó László várgedei nagybirtokos folyó hó 23-án friss havon, egy vadászaton kismögöri vadászterületén, három darab szépen kifejtett vaddisznót és két rókát lőtt. Ha vadász ember-től hallottuk volna e ritka szerencse hírét, el sem hinnék, de mivel egészen érdektelen ember közölte ezt velünk, mint megtörtént tényt sietünk közre adni a sok kocszavadász nagy boszuságára.

Szerkesztői üzenetek.

H. Á. Méhi. Igen lekötölné bennünket, ha a méhii ásatások eredményéről bővebb tudósítást küldene.

Nyiltér. *)

Elegáns női és gyermekkalapok, sportapok, gyászkalapok, menyasszony-koszorúk, fátlyak, divatos női- és gyermekfelöltők, kezdett és kész kézimunkák, kézimunkakellékek, kézimunka dísz tárgyak, nagy választékban raktáron vannak és jutányosan beszerezhetők.

FISCHER BERTA női divattermében
Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 24.

*) E rovatban közléskért nem vállal felelősséget a Szerk.

Gömörvármegye

legrégibb butorkereskedése eladó.

Az 1864. évben Rimaszombatban létesült és az egész vármegyében a legjobb hírnévnek örvendő

HOLLÓSY JÓZSEF-féle

gazdagon felszerelt nagy butorkereskedés

a tulajdonos hosszas betegsége miatt kiárusítatik vagy teljes egészében is eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonos:

Hollósy Józseffel vagy idb. Rábely Miklóssal.

Birtok-eladás.

Nógrádmegye alsó határán, — vasut mellett, — jókarban kezelt 396 kat. hold kiterjedésű urasági birtok egy testben 3 pusztával; a faluban bent szép urasági kastélyval és kerttel teljesen jó karban lévő gazdasági épületekkel, esetleg teljes gazdasági felszereléssel, szabad kézből azonnal eladó. Felvilágosítást ad: lapunk kiadóhivatala.

Köhler István

tűzoltószert-, fecskendő-, szivattyú- és gépgyára BUDAPEST.

Iroda: VIII. József-körút 9. Gyár: X. Felsővaspálya-u. 5.

Részletfizetésre is!!

Orgona, zongora, harmónium,

valamint mindennemű mechanikai hangszerek készítését, javítását és hangolását elvállalja szakszerű pontossággal, legmérsékeltébb árak mellett végzi és a vidék bármely részébe készséggel megy

BERTEK JÁNOS, orgonaépítő.

Lakás és műhely: Sajógömörön. (Csoók András házában.)

A LEGJOBB PADLÓMÁZ

FRITZELACK

TARTÓS! ELEGÁNS! KIADÓ!

Használatban a legolcsóbb!

Tudományos folyóiratokban hygienikus tulajdonságánál fogva elismert van említve! — — — Raktár:

Róth Géza, vas- és festékáru üzlete
RIMASZOMBAT. 2-10.

Hirdetmény.

1773. sz. — Közhírré tétetik, hogy Serke község tulajdonát képező korcsmaépület Serkén a körjegyzői hivatalos helyiségben 1908. évi november hó 3. napjának d. e. 10 órájkor nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

A haszonbérbe adandó házra a községnek italmérségi joga van.

Feltételek hivatalos órák alatt a községi bírónál megtekinthetők.

Serke, 1908. október 21.

P. Simon István, bíró.

RÁBELY KÁROLY

KÖNYVKÖTÉSZETE

RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-u. 5. sz.

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű község szíves tudomására, hogy a már hat év óta fennálló és a legjobb hírnek örvendő

könyvkötészetemet

mindenfélé legújabb rendszerű gépek, divatos betűk, körzetek, díszítő tárgyak stb.-vel szereltem fel; miért is ajánlom szolgáltatásommat bárkinek a könyvkötészet körébe tartozó munkáknak pontos, divatszerű és szolid kivitelben való elkészítésére.

Felbírom könyvkötészetemre a vidéki jegyző és tanító urak, valamint a kaszinók, olvasókörök és énekkarok jóakaratu figyelmét is, kérve pártfogásukat.

Itt említem meg és hívom fel a vidék figyelmét, hogy vármegyénk minden nagyobb helyén megjelenek országos vásárok alkalmával a raktáramon lévő több mint ötven különbözőféle kivitelű ima- és énekes könyveimmel; a melyek a legjutányosabb áron csak nálam szerezhetők meg; — ugyanakkor bekötni való műveket is átveszek, miáltal a postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemű község jóakaratu pártfogását ismétlen kérve, vagyok kiváló tisztelettel

RÁBELY KÁROLY,

Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

Eladó ház telekkel.

Putnok nagyközségben a vásár-tér mellett új ház, mint üzlethelyiség, 600 négyzet öl belsőséggel örökáron eladó. — Ertekezhetni lehet: ARANY LAJOS tulajdonos, putnoki lakossal.

Árverési hirdetmény.

A Rimaszombati Takarékpénztárnál az ez évi október hó 1-ig nem rendezett zálogtárgyakra az árverés november hó 4-én délután 2 órakor fog megtartatni, melyre a venni szándékozók ezennel meghívattak.

Meghosszabbítások november hó 2-áig fogadtatnak el, azontul csak kiváltással rendezhetőek az előlegek.

Rimaszombat, 1908. október hó 23-án.

1-2 Rimaszombati Takarékpénztár.

TANULÓUL

14 éves jó házból való kereszény fiu felvételt kért és tót nyelvet bírni elnyában részcsülnek Lászlóné físzter, esemenye, nothbergi- és rovidválti hízletben Ózdón.

Tiszta-ága 30.000 koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszapporával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségesítetik.

KORONA

levélpapír

50 csontszinü levélpapír 50 boritékkal

EGY KORONA.

TOMPA

levélpapír

ELEGÁNS, FINOM DOBOZOKBAN

50 darab csont-levélpapír,

50 drb. közkedvelt discrét boritékkal

1 korona 20 fillér.

Egyedül kapható: ifj. Rábely Miklós

könyv- és papírkereskedésében RIMASZOMBAT.

Eladó emeletes ház.

Rimaszombatban a Kossuth Lajos-utca 19. számú emeletes sarokház.

(Épült 1893. évben) a melynek emeletén öt szoba, fürdőszoba, konyha, kamara, fedett és zárt folyosó stb., a földszinten két üzlethelyiségnek is alkalmas bolt, azonkívül egy két-szobás lakás konyha és kamrával, mosókonyha, raktárhelyiség, pincze, fatartók stb. — szabadkézből eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek:

Id. Rábely Miklós könyvnyomdatulajdonossal Erzsébet-tér 9. 3-*